

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р **Яна Димитрова Чекаларова**, научен ръководител

Относно: Дисертационния труд на Наташа Маринова Иванова насочен за публична защита за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ в област на висше образование 4. Природни науки, професионално направление 7.1. Медицина, Научна специалност „Фармакология“ на тема „Модулаторни механизми, участващи в регулацията на денонощните ритми при каинатен модел на темпорална епилепсия със съпътстваща хипертония“ с научен ръководител: доц. д-р Яна Чекаларова.

Основната част от материала, представен в настоящия дисертационен труд включва резултати, получени при разработването на проекти финансирани съответно от: Ф”НИ” за периода 2009-2014 г., Медицински университет /МУ/ - Пловдив /2014-2016/ и МУ-София /2016-2017/, проучващи участието на ангиотензин II системата в механизмите регулиращи денонощните ритми при каинатен модел на темпорална епилепсия. Представеният дисертационен труд е свързан с изследване на актуален от медицинска гледна точка проблем и са представени оригинални данни, хвърлящи нова светлина върху ролята на тази система при модел на темпорална епилепсия. През последните десет години бяха публикувани редица предклинични и едно клинично изследване относно участието ѝ в гърчово пристъпния феномен и епилепсията. Предвид на ролята на РАС в регулацията на кръвното налягане и широкото приложение на АТ1 рецепторните блокери за понижаването му, поставената цел в настоящия труд свързана с проучване ролята на АТ1 рецепторите и в частност ефекта от продължителното им блокиране в периода на епилептогенезата върху съпътстващите поведенчески, биохимични и хистологични промени при модел на коморбидна хипертония и епилепсия е изключително оригинална и актуална.

Тематиката е особено подходяща за дисертантката Н. Иванова с оглед на нейната квалификация – с бакалавърска степен от Биологически факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ и магистърска степен от Химико–Технологичен и Металургичен Университет. По време на задочната докторантура, Иванова е работила в областта на клиничните изпитания в „Екофарм Клиникал“ и „Кросоувър“ и е получила над 13 сертификата, което допринася за квалифицирането ѝ в областта на фармакологията. За един сравнително кратък етап от докторантурата, Н. Иванова успя да овладее голяма част от използваните в лабораторията методики, да се включи активно в разработваните текущи проекти и изпълняваните по тях задачи, статистическата обработка и анализ на резултатите. Заслужава да се отбележи, че докторантката прояви усърдие и взе дейно участие в написването на научните публикации. Н. Иванова е представила към дисертационния си труд три публикации, на които е първи автор, а две от тях са с импакт фактор. Авторката има 12 участия в научни форуми, в 11 от тях тя е първи автор, 3 участия са в чужбина. Наред с участието в експерименталната работа, Н. Иванова прояви задълбочен интерес и отдели необходимото време, за да получи адекватна теоретична подготовка както по специалността фармакология, така ѝ конкретно по тематиката на разработвания от нея дисертационен труд. През целия период от обучението си, тя следеше активно научната литература свързана с проблемите разглеждани в научните изследвания по текущите проекти и в частност във връзка с оформянето на

публикациите. За това в значителна степен спомогнаха отличните ѝ езикови познания.

Н. Иванова показва задълбоченост при изготвянето на **литературния обзор**, в който е посочила по ясен и изчерпателен начин основните и най-новите данни относно разработвания проблем. Висока оценка заслужава проявеното от автора усърдие да включи в него всички значими научни трудове, свързани с темата на дисертационния труд, които са публикувани в най-авторитетните международни научни издания през последните пет години.

В частта **материали и методи** подробно са описани експерименталните методики, използвани за изпълнение на поставените задачи.

Експерименталните резултати, въпреки значителния им обем и разностранност, се възприемат с лекота благодарение на кратките обсъждания, които съпровождат всеки отделен раздел.

Изводите са конкретни и се основават изключително на данните от проведеното проучване. В някои от тях, като например изводи 5 и 7 имат прогностични елементи, което говори за усвоено и развито от дисертанта умение за научно обобщаване и извличане на оригиналните находки в проведеното изследване и тяхното бъдещо приложение.

В последната част на дисертацията са представени седем **приноса**, в които са показани действително новите данни получени в резултат на проучването на докторанта върху ролята на РАС при модел на коморбидна хипертония и епилепсия.

Библиографията съдържа публикации изцяло на английски език.

В заключение представеният материал отговаря на изискванията за защита на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "Доктор", което ми дава основание да дам положителна оценка и да предложи на уважаемото научно жури да присъди образователната и научна степен "Доктор" по научна специалност "Фармакология" на докторант Наташа Иванова.

Гр. София, 18 септември, 2017 г.

доц. д-р Яна Чекаларова